

precej poškodoval padši z voza, in ta bolezen ga je dlje časa nadlegovala, dokler ga ni Bog rešil hudih muk, katere je moral trpeti vsled padca. Svoje novo posestvo pa je izročil starejšemu sinu, ki je za njim še dolgo let gospodaril zadovoljen in srečen.

* * *

A danes najdemo na Iglanovem posestvu mladega in pridnega gospodarja Štefana. Da-si ima vsega obilo, vendar je z vsakim človekom prijazen in postrežljiv. Ubogim stori mnogo dobrega in nikdar ne gre prosják brez darú od njegove hiše. Bog mu daje obilo blagoslova in sreče pri vsakem njegovem povzetji. Ako pa vprašamo Štefana, kakó da mu gre vse takó po sreči, rekel vam bode, da vsak, kdor siromakov ne zaničuje ter jim rad pomaga, prejema od Boga obilo blagoslova, a óni ki jih zaničuje, ne dobi darú, nego kazen božja ga zadene tam, kjer se je najmanje nádeja. Takó, pravi, dejal mu je njegov rajni oče, ki je to sam izkusil.

M. Šašelj.

Ž e t e v.

(Iz knjige: „Pozdravi z lesú a polí“; spisala Vilma Sokolova; preložil —é.)

Bilo je krasnega poletnega popóludne. Obzorje bilo je modro kot najkrasnejša spomínčica (potočnica) z zlatim solnčecem na licu, ki se je nasmehovalo na vse strani, poljubovaje s svojimi žarki vsako drevesce v gozdu, vsako evetico na loki in vsak klasek na polji. In tí klaski so bili ravno tako veseli. Vsi so zamenjali svojo zeleno suknjico z zlatim oblačilem, postavili se, kolikor so se najbolje mogli po konei, da bi bili zeló veliki in se ogledavali okolo sebe, sklanjaje včasih svoje glavice drug k drugemu, kakor bi si kaj posebnega šepetali v uhó.

Tú pa tam vzpenjal se je veselo po klaskih bujni slak, baš kakor kak veseli deček, kadar pleza na hruško ali na črešnjo in kimal veselo s svojimi belimi zvončki divjemu maku, kateri je rdél na solnei.

— Ne bodemo več dolgo skupaj — dejali so klaski.

— Vzrastli smo, osílili in storili vse, kar nam je bilo storiti. Navžili smo se tudi radosti v izobilji. Vso vzpomlad in vse poletje smo bili na polji. Čas je, da nas spravijo, predno pride dež, zima in sneg. In kaj po tem?

Takó so kramljali, veselili se, sklonili glavice drug k drugemu in se poljubovali, kakor se poljubujejo bratje in sestre med seboj.

— „Pojte žet, pojte žet“ — zaslišalo se je v tem na meji.

— Ahá, ali slišite? prepelica vže kliče žnjice — dejali so klaski.

— Imaš mnogo zrnec? — vprašal je klasek svojega soseda.

— Imam, a ti? — odvrnil mu je ta.

— Jaz tudi. Ko pridejo, ne bodem šel z njimi na skedenj kakor siromak, nego donesel jim bodem zrn kakor zlatá.

— „Pet penéz, pet penéz“ — zapela je prepeličica, kakor da ju je poslušala.

Prepeličino klicanje: „pojte žet!“ slišalo se je na daleč in široko. Slišal ga je tudi gospodar ónega polja in dejal:

— Prepeličica vže zove žnjice na žetev, čas je, da jih dobim. —

Nù, dokler je gospodar po vasi iskal žnjice, prišlo je na polje mnogo ženjcev brez njegovega znanja. Niso imeli ne kos ne srpov, pa so vender prišli na žetev in veselo so donele njih pésence v daljavo.

— Ohó, poglejte no vender, gospice senice in gospodki vrabci so najprvi — smijali so se klaski.

— To so modre glavice! Imajo takó izvežban sluh, da na uro daleč slišijo prepeličin glas, kadar jih kliče na dobro kosilce. Nù, le berite nù, saj imate kaj in najejte se do sitega! — pristavili so veselo.

Hm, pa jih ni bilo treba prositi! Niso izmej ónih, kateri se sramujejo. Pobirali so najslajša zrnca in je naglo pospravljali v svoj lačni želodček.

— Živ, živ, kumica! — dejal je jeden izmej vrabcev seničici — poglej no, kdo to k nam prihaja!

— Cifúj, — odgovorila je senici — hm — če me ne varajo oči, to je oni čudák hrček, kateri si je sezidal pod zemljo palačo z nekoliko sobami in živi v njih kakor kak pustinjak.

— Takó, takó? — čudili so se vrabci. — Moramo si ga dobro ogledati; kaj neki hoče tukaj?

— Nù, to vam pa mi najbolje povemo — nasmijali so se klaski. — On je tak žanjec, kakeršni vi, hoče tudi on napolniti svojo žitnico.

— Tega pa vender ne morete reči od nas — branila se je senica. — Mi nimamo žitnic, v katere bi odnašali zrnca! —

— Mi tudi ne — zagovarjali so se vrabci.

— Hm, a vender prihajate na žetev, ali nè? — zasmijali so se zvito klaski. — Nù, verujte nam, mi vam tega ne očitamo. Kar sedaj pobirate, to povrnete gospodarju mnogokrat, kadar pobirate gosence, žuželke in druge kvarljive živalce, ali s tem-le — dejali so in pokazali na prišleca — s tem-le je pa ves drugačen račun. —

— Kakó, kakó? — poprašali so zvedavo vrabci.

— Pst! da vas ne sliši, — opomnila je jedna seničica.

— Ta? — obrnili so klaski zaničljivo glavo. — Ta je preveč trdovraten grešnik, da bi se brigal, kaj govorimo o njem. Naj le sliši, naj, saj ga ne opravljamo, govorimo čisto resnico, pa naj se brani, če se more! — In potresali so jezno z glavicami.

— Le poglejte ga, kako se dela nedolžnega! A za trenotek odnesel bode domóv za polno žitnico.

— Kakó vender? — čudili so se vrabci. — Kaj se ne boji, da ga kdo ne ulovi, ko bode nosil snop žita na ramenih? —

— Ej, on ne odnaša snopov. Omlati si tukaj klaske in odnese domóv samó zrnca, rumena kakor čisto zlató — odgovorili so jezno klaski.

— Vender v čem prinese zrnca domóv? — poprašali so ptički.

— V žepih — odgovorili so klaski. — Vender ako bi obračali njegov kožuh še takó pozorno, ne bi našli v njem žepov, kajti skril jih je v varno mesto, v gobček, hm, hm, le čudite se, resnica je!

— Ni mogoče, — vzkliknili so ptički in skočili gori na steblica, gledaje tega velikega grešnika. Vender je mimo prišel na konec polja, postavil se na zadnji nogi, s prednjima pa potegnil k sebi klasek in mlel tako dolgo v prednjih šapicah, dokler ni imel samega čistega zrna. Tedaj je odprl gobček in čujte, na svoje lastne oči videli so vrabčki in seničice, kako je stresel zrnca v vrečice, katere je res imel v svojem gobčku.

In prej nego li so mogli opaziti ptički, omlatil je znova zrnca in polnil zopet svoje vrečice.

Še le, ko mu ni nič več moglo v polne vrečice, vrnil se je proti domu. Ne daleč od ondudaj na meji srečal je poljsko miško. Tudi ona je šla na žetev, dokler je bilo še kaj žita.

— Dober dan gospod dedek! — želela mu je miška prijazno.

Vender gospod dedek odvrnil jej je kaj mrzlo, toliko kolikor jej je moral, ker je spadala mej njegove sorodnike; bila mu je namreč prava sestričina, pa se jej ni hotel zameriti. Vender odšel je brez posmeha.

— To je gospod, to je gospod, dé te šembraj! krvrrr — klicale so za njim seničice.

Prepeličica je pa še vedno klicala: „pojte žet, pojte žet!“ — in prišlo je na polje novih ženjcev in žnjic od vseh strani. Z jedne strani prišli so strnadi z rumenimi predpasniki, z druge golobčki z belimi pečicami na glavi in doli po ramenih.

— Vrkú, vrkú, saj smo tú! — oglaševale so se golobice. In krika in petja ni bilo ne konca ne kraja.

— Zdi se nam, zdi, da slavite danes vi žetev, a gospodar bode jutri pabrkoval — govorili so klaski.

— Vsako zrnce mu plačamo vzpomladi, ko bodemo pobirali gosenice, z obrestmi — obljubovali so ptički.

D drugega dne je bilo na polji zopet vse živo. Vesele pésence in govori so se razlegali na daleč okoli. Vender zdaj so bile ondú žnjice s srpi in kosci s kosami.

Seničice, strnadi in vrabčki, ti ženjci brez srpov in kos, so samó iz daleč pokukavali in vzdihovali:

— Škoda, škoda, klaski dragi, da se vže selite, imeli smo pri vas zlate ure.

— Kakó je dobro, klaski, da vas odpeljem domóv na skedenj! — veselil se je gospodar.

Klaski so se tega tudi veselili. To pač ni bilo čudno. Bili so vže trudni od dolgega stanja, pa so si želeli odpočiti.

— Juhuhú — zavriskali so, ko so jih naložili na voz — sedaj se popeljemo kakor velika gospóda. Zdravstvuj, mili skorjanček, kateri si nas z zgodnjo pésenco budil, zdravstvuj, prepeličica, katera si nas s svojo pesenco razveseljevala, zdravstvuj tudi ti, milo polje, katero si nas odgojilo. Pošljemo tí skoraj zrnca za sijanje, a iz njih vzrastó zopet novi klaski, da se ne bodeš dolgočasilo. Zdravstvujte! Zdravstvujte!

In potegnili so konji, a klaski se odpeljali. Samó oni, kateri so bili najvišje na vozu, samó oni so videli še polje in mu kimali dolgo k ločitvi. Potem je bilo

pa prazno polje. Le tu pa tam ležal je na zemlji še kak klasek, bil je izmej onih, kateri so pri ločitvi zakasnili. Prišli so pa otročiči bori in siromašni in dejali:

— Mili klaski, kakó ste dobri, ker ste tu ostali! Bodete nam dali zrnca za hlebček! —

Pripogibali so se k vsakemu klasku, napravili iz njih velik šopek in ga odnesli radostni domóv. Ž njimi pabirkovali so na polji tudi vrabci in strnadi, senice in golobi, pa tudi sladkosneda poljska miška. Le hrček se ni več pokazal. Žitnica mu je napolnena za vso zimo, pa raje ostane domá. Zna dobro, da bi se mu slaba godila, ko bi ga dobil gospodar.

In ko je bilo na polji pozobano tudi zadnje zrnce, dohajale so na polje samó kavke in vrane, iskale črvov in bramorjev in kričale: Krá, krá, krá, ide zima zlá! —

Vender otročiči se zaradi tega ne jezé, ker pride z zimo sv. Nikolaj in Božič, ko jim prinese Jezušček polhen košek samih lepih, zlatih daróv. — — —

Ne vódi nas v izkušnjavo!

Andrejec je bil uboga sirota. Slabo se mu je godilo pri osornem strogem mojstru, kjer se je učil ključarstva. Vender je bil dosihdob priden, dober deček. Seveda ga tudi še ni obšla izkušnjava, da bi bil malopriden. Zgodí se, da ga pošlje mojster v veliko lepo hišo k jako bogatemu možu. Zvršil naj bi ondu razne malenkosti. Delati je znal namreč že precéj dobro, ker je bil priden in spreten deček.

Odvedejo ga v lepo sobo in ga ondu pusté samega. Tolike lepote še ni videl žive dni!

Vse se leskeče od žameta, svile in zlatá! Na steni visé prekrasne podobe in zrealá, toli velikanska, da malone zakričí, ko se vidi v njih od vseh stranij, kakor je velik in dolg. Tla se mu zdé takó gladka, kakor bi stal na ledu. Kar stopati si ne upa od strahú, da bi mu ne izpodrsnilo.

Čudo vseh čudežev pa, katera vidi v lepej sobi, to je majhna, neizrecno lepa ura, ležeča na mizici. Zlata je in okrašena z demanti, da se leskeče in bliska kakor solnce, kadar prav jasno sije na nebu, ali pa zvečer svetle zvezdice, ki nas gledajo toli prijazno.

Takó se zdí vsaj Andrejeu. Po uri je vrhu tega hrepenél že toli dolgo!

„Oh, da bi bila moja!“ misli si in jo ogleduje poželjivo.

Naposled se je celó dotakne. Vzame jo v roko, ker se nič ne gane po sobi in je vse tiho kakor v cerkvi. Zdajci nekaj zašumi. Ko začuje mali šum, hitro položi uro na mizico. Zardí po vsem obrazu, kakor da bi bil kaj ukradel.

Tega seveda ni, a hude misli so mu bile vender le rojile po glavi. Bog pa gleda v sleharno srce, če tudi ni môči gledati ljudém.